

Pacjenci w badaniach

<https://pacjentwbadaniach.abm.gov.pl/pwb/aktualnosci/aktualne-wydarzenia-i-i/1661,Udzial-osob-starszych-w-onkologicznych-badaniach-klinicznych-korzysci-i-mozliwos.html>
05.07.2025, 20:22

Udział osób starszych w onkologicznych badaniach klinicznych – korzyści i możliwości

W XXI wieku nie wyobrażamy sobie życia bez nieustająco rozwijającej się medycyny. To dzięki zespołom naukowców i lekarzy możemy skutecznie radzić sobie z chorobami. Pomimo niepodważalnego postępu, wciąż są w medycynie obszary wymagające złożonej pracy, jak chociażby choroby nowotworowe. Rozwiązaniami, które wspierają poszukiwania innowacyjnych terapii, są badania kliniczne.

Badania kliniczne – czym są i kto może w nich wziąć udział?

Według raportu Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) „Health at a Glance” wskaźnik umieralności z powodu nowotworów złośliwych w Polsce jest jednym z najwyższych w krajach OECD (38 wysoko rozwiniętych, demokratycznych państw świata). Jak podaje Krajowy Rejestr Nowotworów z 2019 r., w Polsce żyje ok. 1,17 miliona osób z rozpoznanym nowotworem.

Od dziesięcioleci trwają zmagania o wynalezienie nowych leków na raka. Aby cząsteczka powstała w laboratorium zaczęła być traktowana w medycynie jako lek, musi przejść kilkietapowe badania przedkliniczne i kliniczne. To w tych drugich, po uzyskaniu podstawowych danych na temat działań biologicznych i potencjalnej toksyczności, mogą wziąć udział pacjenci.

W skrócie [badania kliniczne](#) mają doprowadzić do odkrycia lub potwierdzenia klinicznych i farmakologicznych skutków działania nowego leku bądź terapii. Do udziału w nich zaprasza się ochotników – osoby zdrowe lub zmagające się z określoną chorobą i spełniające sprecyzowane kryteria.

Czy osoby starsze mogą brać udział w onkologicznych badaniach klinicznych?

Grupą szczególnie narażoną na choroby onkologiczne są osoby w podeszłym wieku. Taki stan rzeczy jest wynikiem procesu starzenia się wszystkich komórek w organizmie, co sprawia, że są one bardziej podatne na transformacje nowotworowe.

Zaangażowanie seniorów stanowi ogromną wartość nie tylko dla rozwoju badań klinicznych, ale przede wszystkim zwiększa dostęp do nowoczesnych terapii. Biorąc pod uwagę fakt, że osoby w podeszłym wieku są głównymi konsumentami leków oraz to, że żyjemy w dobie starzejącego się społeczeństwa, zaproszenie ich do udziału w badaniach klinicznych wydaje się zupełnie naturalne. Należy też pamiętać, że badania kliniczne z udziałem jednej grupy wiekowej, np. tylko osób młodych, nie dają pełnej wiedzy na temat bezpieczeństwa oraz skuteczności danego leku. W końcu każdy

organizm się od siebie różni, zwłaszcza ten młodszy od starszego, a wyniki badań w populacji osób młodszych mogą nie przekładać się na bezpieczeństwo oraz skuteczność działania tej samej substancji u starszych pacjentów. Oczywiście, każda osoba decydująca się na udział w badaniu klinicznym, powinna skonsultować to ze swoim lekarzem.

Osoba starsza w procesie badań klinicznych –specjalne procedury oraz korzyści

Udział osób starszych w badaniach klinicznych jest obarczony pewnymi ograniczeniami. Postępujące zmiany w organizmie, choroby współistniejące, stosowanie wielu leków (ryzyko zaistnienia interakcji) –to tylko kilka z powodów, dla których chcąc zaangażować seniorów do uczestnictwa, niezbędne są pewne modyfikacje standardowego podejścia do projektowania badań. Dotyczą one m.in. adaptacji tradycyjnych kryteriów włączenia i wyłączenia, właściwego przygotowywania oraz przedstawiania informacji o badaniu i formularza świadomej zgody, monitorowania i leczenia ewentualnych zdarzeń niepożądanych

Co ważne, sami pacjenci mogą odnieść szereg korzyści z uczestnictwa w badaniu. Obejmują one dostęp do bezpłatnej opieki medycznej świadczonej przez wysokiej klasy specjalistów, systematyczną, szczegółową diagnostykę stanu zdrowia, możliwość wykonania darmowych specjalistycznych testów. Często udział w badaniu to jedyna szansa na skorzystanie z nowoczesnych, innowacyjnych terapii czy bardzo drogich leków, a w efekcie poprawę stanu zdrowia lub ogólnej jakości życia. Warto pamiętać, że pacjent w przypadku jakichkolwiek wątpliwości ma prawo otrzymać pełną informację na temat badania, wymaganych procedur medycznych czy wyników testów. W każdej chwili może także zrezygnować z udziału w badaniu bez podania przyczyny.

Chcę zgłosić się do udziału w onkologicznym badaniu klinicznym – co muszę zrobić?

Dzięki procesom zapewniającym prowadzenie badań klinicznych w sposób gwarantujący pacjentom bezpieczeństwo i komfort, obserwuje się coraz większe zainteresowanie uczestnictwem w badaniach klinicznych.

Aby dowiedzieć się więcej o tym, jak wziąć udział w onkologicznych badaniach klinicznych, warto porozmawiać ze swoim lekarzem prowadzącym lub lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej na temat badań klinicznych prowadzonych w danym wskazaniu. Pomocą służy również Internet - wpisując do wyszukiwarki internetowej frazę z nazwą schorzenia oraz „badanie kliniczne” lub korzystając z wyszukiwarek badań klinicznych, można uzyskać dane na temat aktualnie prowadzonych badań. Tradycyjną metodą jest znalezienie danych ośrodka prowadzącego badanie kliniczne i bezpośredni kontakt w celu uzyskania informacji o możliwości zakwalifikowania do badania.

promocyjnym dotyczącej realizowanych projektów B+R z dziedziny nauk medycznych, w tym z obszaru onkologii. Kampania społeczna jest realizowana przez Agencję Badań Medycznych oraz finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)